

Årsrapportering for nasjonale kompetansetjenester i spesialisthelsetjenesten – referansegruppens tilbakemelding om aktiviteten i rapporteringsåret

Referansegruppen skal gi tilbakemelding på tjenestens årsrapport og samarbeid med tjenesten. Tilbakemeldingen skal inneholde en del fra hver av de fire regionale representanter, jf. spesifikke spørsmål om dette. Referansegruppens tilbakemelding skal ta utgangspunkt i gruppens oppgavespekter slik det er beskrevet i kjernemandatet for referansegrupper, se nederst i dokumentet.

Frist for tilbakemelding: **Senest 1. mars**

Navn på tjenesten	NKLMH
Navn på referansegruppens leder:	Sølvi Heimestøl
Navn på brukerrepresentant	Roy Aleksander Farstad Grete Müller
Hvilken brukerorganisasjon kommer brukerrepresentanten fra	NORILCO - Norsk forening for stomi, reservoar, mage- og tarmkreft Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU)
Dersom brukerrepresentant ikke er oppnevnt, gi nærmere informasjon om dette.	☐ Brukerrepresentant skal oppnevnes. ☐ Brukerrepresentasjon er vurdert. Kommentarer:
Referansegruppens godkjenning av årsrapporten	☒ Årsrapporten er godkjent. ☐ Årsrapporten er ikke godkjent.
Antall møter referansegruppen i rapporteringsåret	2 Hvordan er møtene gjennomført (fysisk, skype): digitalt Teams

Hvilke saker er diskutert i referansegruppen

- **f.eks. spredning av kompetanse til andre regioner, samarbeid om forskning, samarbeid om kvalitetsregistre, resultatmål for tjenesten, regionale utfordringer, planer for påfølgende år.**

- Planlegging og gjennomføring av NK LMH sin digitale nasjonale konferanse: "Helsekompetanse, likhet og bærekraft" Referansegruppen var medvirkende i hele prosessen.
- Hvordan møte behovene som nasjonal gjennomgang av lærings- og mestringsstjenestene pekte på.
- Forskningsamarbeid mellom NK LMH og regionene/ andre samarbeidsparter.
- Behov for nye kunnskapsoppsummeringer - gitt innspill til både planlegging og gjennomføring av forskningsprosjekt/ utviklingsarbeid.
- Helsepedagogikk og NK LMH sin satsing på kurslederkurs i regionene.

- Hvordan bidra til opplæring av pasient og pårørende kommer inn som naturlig del av helhetlige pasientforløp/ pakkeforløp.
- Utfordringer og muligheter i tilknytning til pandemi og lærings- og mestringstjenester. Hva har vi lært av pandemien - hva tar vi med oss videre. Digitale løsninger.
- Utfordringer knyttet til dagens takstsystem/ rapportering og dokumentasjon av opplæring av pasient- og pårørende i grupper
- Kommunikasjon (nettside, temahefte, info om konferanse)

Beskriv referansegruppens samarbeid med tjenesten

- Samarbeidet oppleves som godt med en tjeneste som er "lydhør" for fagfeltets sine behov og innspill fra referansegruppa. Det er lett å ta kontakt med tjenesten og gjennom arbeidet i referansegruppa, som har en bred og sammensatt kompetanse, oppleves gode drøftinger og deling av erfaringer fra ulike perspektiv. Referansegruppas leder har møter med ledelsen ved NK LMH i forkant av referansegruppemøtene for å planlegge agenda og møtестruktur. Også dette året har vi møtts digitalt på grunn av pandemien med Teams som digital plattform. Det har fungert godt selv om det ikke kan erstatte fysiske møter .

Brukerrepresentantens tilbakemelding

- Ved behov kan referansegruppens brukerrepresentanter gi en separat tilbakemelding på tjenestens aktivitet.

Samarbeid med NKLMH er godt. Deltagelse i digitalt seminar var særlig morsomt og lærerikt. Det er ønskelig med litt mer fokus på opplæring av brukerrepresentant med tanke på rolla i referansegruppa. (Roy Farstad)

Jeg er opptatt av at pasientene og deres pårørende skal møte en sammenhengende helsetjeneste, uten unødige brudd. Jeg har store forventninger til etablering og organisering av helsefelleskapene som nå er under utvikling. Brukermedvirkning i kommunene opplever jeg å være svakere, mer tilfeldig og med dårligere struktur enn den jeg er kjent med fra spesialisthelsetjenesten. Referansegruppa til NK LMH er opptatt hvordan læring og mestringstilbud kan skrus sammen med pasientforløpene for å overkomme gapet mellom spesialisthelsetjeneste og kommunehelsetjeneste. Pasientgrupper som får tilført kompetanse gjennom ulike mestringstilbud og kurslederkurs innen helsepedagogikk kan bli mer motiverte til å delta som kommunens brukerrepresentanter i helsefelleskapene, og dermed støtte bedre opp om målet om en

sammenhengende helsetjeneste for de fire pasientgruppene som prioriteres av Nasjonal helse- og sykehusplan. (Grete Muller)

Helse Nords representant:

Hva er gjort for å sikre kompetanseoppbygging gjennom dialog med alle relevante fagmiljø i egen helseregion (RHF)?

Helse Nord vurderer samarbeidet med NKLMH som nyttig. Særlig vil vi trekke fram arbeidet med helsepedagogiske kurs samt bidragene inn i arbeidet med "Helserom Helgeland". Helse Nord har to forum for læring og mestring i Nord-Norge med regelmessige møter; Nettverk for læring og mestring samt Fagråd for pasient- og pårørendeopplæring i Helse Nord. NKLMHs publikasjoner, jubileumskonferansen og en god nettside er viktige kunnskapskilder for helseforetakene i Nord. Representant fra Helse Nord er tilknyttet forskningsprosjekter i NKLMH. Kompetanseoppbygging, deling og tjenesteutvikling med hensyn til virksomme hel- og deldigitale løsninger for læring og mestring blir et viktig område å fokusere ennå mer på framover. Deltagelse i referansegruppen vurderes som nyttig for Helse Nord.

Helse Midt-Norges representant:

Hva er gjort for å sikre kompetanseoppbygging gjennom dialog med alle relevante fagmiljø i egen helseregion (RHF)?

Helse Midt-Norge RHF har etablert flere regionale fagledernettsverk, -arenaer der målet er å danne grunnlag for samordning mellom spesialisthelsetjensten, kommuner og fastleger. Fagledernettsverk for opplæring av pasienter og pårørende, er satt sammen av representanter fra regionalt helseforetak og fagpersoner i helseforetakene i Midt-Norge. Denne sammensetningen kan slik bidra til å unngå uønsket variasjon i helseregionen. Fagledernettsverket for opplæring av pasienter og pårørende har jevnlig samarbeid med relevant fagmiljø ved NTNU, Trondheim, og representanter fra regionalt brukerutvalg deltar i derfinert utviklingsarbeid. Helse Midt-Norges representanter i faglig referansegruppe, og i Kompetansenettsverket, NK LMH, sitter begge i regionalt fagledernettsverk for opplæring av pasienter og pårørende, og sørger her for informasjonsflyt mellom alle interessenter og nivå.

Fagmiljøet i Midt-Norge opplever god dialog og godt samarbeid med NK LMH. Kompetansetjenesten er lydhøre for meldte behov og følger opp de ulike problemstillingene. Velviljen til å stille ved regionale fagkonferanser og i ulike former for utviklingsarbeid, anses som særs positivt. Tjenestens arbeid med å styrke det forskningsbaserte kunnskapsgrunnlaget for fagfeltet, betraktes som nødvendig for videre utvikling, og spesifikt arbeid innen helsepedagogikk, likeså.

Praksisfeltet rapporterer god nytte av NK LMHs primære formidlingsplattform, Mestring.no, og de ulike nettverkene driftet av NK LMH, har bidratt til økt samarbeid rundt forskning og fagutvikling både innen, og mellom, helseregionene.

Fagmiljøet i Helse Midt-Norge bifaller at NK LMH følger opp initiativet overfor sentrale aktører når det gjelder behovet for tydeliggjøring og utbedring av kodeverk og dokumentasjon for lærings- og mestringsfeltet. Påbegynt arbeid knyttet til avklaring av begreper og termer for feltet, anses også som svært gledelig, og nødvendig for videre utvikling av tjenestene. Dette, i tillegg til fortsatt fokus på forskning knyttet til effekt, organisering og samhandling innen lærings- og mestringsfeltet.

Helse Sør-Østs representant:

Hva er gjort for å sikre kompetanseoppbygging gjennom dialog med alle relevante fagmiljø i egen helseregion (RHF)?

NKLM-rapporten er godt skrevet og informativ

I Helse Sør-Øst er Regionalt kompetansetjeneste for pasienter- og pårørendeopplæring (RK PPO) regionens koordinerende virksomhet for tjenester innen dette feltet.

RK PPO har i 2021 deltatt, sammen Nasjonal kompetansetjeneste for læring og mestring (NK LMH) innen helse, i å koordinere/ bidra til gjennomføring av et regionalt kurslederkurs i helsepedagogikk. Helsepersonell og erfaringskonsulenter fra 8 helseforetak i Helse Sør-Øst deltok. Hensikten har vært å bidra til videreutvikling av kompetansehevede tiltak for helsepersonell i helsekommunikasjon/ helsepedagogikk i helseforetakene, og å fremme dialog og deling av ressurser.

RK PPO deltar i et nasjonalt kommunikasjonsnettverk med en representant fra hver helseregion og noen kommuner initiert av NK LMH. Det er ca. 4 møter i året. I 2021 delte RK PPO erfaringer rundt digital opplæring og pedagogikk knyttet til dette. RK PPO delte blant annet nettressurser.

RK PPO møter kontaktpersoner fra de øvrige helseregionene og NK LMH i et nettverk med formål å dele og lære av hverandre. I 2021 ble det holdt tre møter av halvannen times varighet.

NK LMH inviterte RK PPO til å delta i litteraturstudie om individuell ppo. NK LMH utsatte arbeidet til 2022. Grunnet endret bemanningssituasjon i RK PPO, har RK PPO primo 2022 sett det nødvendig å trekke seg fra arbeidet.

Helse Vests representant:

Hva er gjort for å sikre kompetanseoppbygging gjennom dialog med alle relevante fagmiljø i egen helseregion (RHF)?

NK LMH deltar i referansegruppemøtene for Nettverk for læring og mestring i Helse Vest. NK LMH deler her sin kompetanse, informerer om hvilke forskingsprosjekt og kompetanseopplegg de jobber med, og sammen ser vi på på muligheter for samarbeid.

- Som praksisfeltet får vi gitt våre innspill til NK LMH.

- Nettverket i Helse Vest har begrenset med ressurser til forskning og prioriterer å delta inn i NK LMH sine forskningsprosjekt og utviklingsarbeid. Vi deltar konkret inn i litteraturgjennomganger og er med i referansegruppe for konkrete satsingsområder, kommunikasjon og forskningsprosjekt.

- Leder av nettverket i Helse Vest deltok i panelsamtalen på den nasjonale konferansen i november,

- NK LMH har deltatt i referansegruppa for e-læringskurset "Opplæring av pasient og pårørende i gruppe" som ble publisert i jan 2021 og som har fått gode tilbakemeldinger. NK LMH sine konstruktive tilbakemeldinger i prosessen påvirket produktet positivt.

- NK LMH har vært en positiv støtte for LMS'ene i pandemisituasjonen og bidratt positivt til praksisfeltet sin utvikling av digitale pasient- og pårørendekurs. De har samlet erfaringer og synliggjort praksiseksempler til god hjelp på nettsidene.

-NK LMH sitt arbeid med takster for lærings- og mestringskurs generelt og digitale kurs spesielt, er viktig.

Andre kommentarer fra referansegruppen

Mandat for referansegrupper, jf. kjernemandat

Referansegruppen skal:

- sikre forankring og lik tilgang til kompetanse i alle helseregioner
- bidra til at det etableres behandlingsskjeder som dekker hele sykdomsforløpet
- bidra til at tjenesten drives i tråd med vedtatte målsetninger, resultatmål og krav stilt i forskrift

Eksempler på dette er: sørge for at oppdatert informasjon til HF, fagmiljø, brukerorganisasjoner og pasienter er tilgjengelig, legge til rette for pasientregistre knyttet til forskning eller kvalitetskontroll, inkludert retningslinjer for bruk av innsendte kliniske data og innhentet biologisk materiale, fange opp

problemer og svakheter ved tjenestens funksjon slik det oppleves i landet som helhet, og bringe inn krav og ønsker til kompetansetjenesten på bakgrunn av dette.

De regionale representantene skal:

- Bidra til kompetanseoppbygging gjennom dialog med fagmiljø i egen region
- Understøtte gjennomføring av kliniske forskningsprosjekt og innrapportering til pasientregistre fra egen region.
- Ved problemer knyttet kompetansetjenestens funksjon eller organisering internt i egen region bør de regionale medlemmer informere eget RHF om dette.